

Sprawozdanie z realizacji Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 (Stan na koniec 2020 r.)

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2017-2020 realizował zapisy Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020 dotyczące budowania potencjału rozwojowego regionu na obszarach wiejskich. Podkarpacie było jednym z 5 województw w Polsce, które przystąpiło do realizacji zadań dotyczących odnowy wsi. Program w założeniach miał sprzyjać zmianom strukturalnym obszarów wiejskich związanych z rozwijaniem pozarolniczych form aktywności mieszkańców wsi i bardzo mocno promującym postulat wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, który polegał m.in. na rozwoju nowych funkcji np. turystycznych, czy biznesowych oraz budowaniu tożsamości społeczeństwa obywatelskiego.

Realizacja Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 obejmowała wdrażanie następujących głównych elementów Programu, a były to:

- I. **Działania służące realizacji Sołeckich Strategii Rozwoju Wsi,**
- II. **Działania służące realizacji koncepcji „Uniwersytet Samorządności”.**

I. Cele i zadania Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w ramach realizacji Sołeckich Strategii Rozwoju Wsi:

Celem Programu było wsparcie inicjatyw mieszkańców na rzecz rozwoju własnej miejscowości, opartych o oddolnie wypracowane przez społeczności sołeckie strategie odnowy wsi. Program polegał na wspieraniu obszarów wiejskich związanych z rozwijaniem pozarolniczych form aktywności mieszkańców wsi. Jego zadaniem była integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej poprzez realizację działań mających na celu zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego, a także modernizacja przestrzeni wiejskiej.

Sołectwa w ramach realizacji powyższego celu mogły sięgać po środki finansowe z Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi. W ramach dofinansowania samorząd województwa przeznaczał kwotę do 10 000,00 zł na dofinansowanie wniosku złożonego przez gminę, pozostałe koszty potrzebne do zrealizowania przedsięwzięcia ponosił samorząd gminny.

Uprawnionymi do ubiegania się o pomoc finansową ze środków Samorządu Województwa Podkarpackiego na realizację zadań były wszystkie gminy wiejskie oraz gminy miejsko – wiejskie.

Wsparcie było przeznaczone na zagospodarowanie i wyposażenie świetlic, remontów domów kultury, domów ludowych, remiz OSP, wykonanie siłowni plenerowych, placów zabaw oraz innej infrastruktury służącej integracji społecznej. Przedmiotem dofinansowania było również zagospodarowanie przestrzeni publicznej, poprawiające estetykę miejscowości, zachowanie, odtwarzanie i promowanie dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego lub krajobrazowego oraz tradycji społeczności lokalnych. Trzeba podkreślić, że każdorazowa najmniejsza chociaż dotacja dla małych, wiejskich społeczności dawała możliwość praktycznej realizacji ich aktywności i pomysłowości. Dzięki wysiłkom ich mieszkańców podkarpackie wsie niewątpliwie zyskały na estetyce i stały się prawdziwymi wizytówkami Małych Ojczyzn. Należy docenić starania społeczności sołectw, które potrafiły realizować swoje potrzeby i przez to pozytywnie wpływać na rozwój obszarów wiejskich. Podkarpacki Program Odnowy Wsi wspomagał aktywność i zaangażowanie społeczności lokalnych na wielu płaszczyznach.

Praca własna mieszkańców była jego istotnym elementem, ponieważ wzmocniała poczucie wspólnoty wśród mieszkańców, którzy są inicjatorami i wykonawcami realizowanych zadań. Dodatkowo współpraca wszystkich organizacji działających na wsi ożywiła niewątpliwie życie wspólnotowe, poczucie więzi i odpowiedzialności za miejscowość. Podkarpacki Program Odnowy Wsi starał się wzmocnić i promować istotę partnerstwa w pracy społecznej, zachęcając beneficjentów do realizacji zadań przy wykorzystaniu potencjału mieszkańców i lokalnych organizacji takich jak stowarzyszenia, KGW, OSP, czy potencjał lokalnych przedsiębiorców.

Do głównych celów Programu należały:

1. Integracja i aktywizacja społeczności wiejskich.
2. Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego.
3. Modernizacja przestrzeni wiejskiej.

II. Cele i zadania Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w ramach realizacji koncepcji „Uniwersytetu Samorządności” (etap I i II)

Stworzenie inicjatywy „Uniwersytetu Samorządności” miało na celu umożliwienie wdrażania działań ukierunkowanych na wspieranie idei społeczeństwa obywatelskiego na obszarach wiejskich. To pierwsza tego typu inicjatywa w Polsce. Głównym założeniem „Uniwersytetu Samorządności” było stworzenie warunków do przeprowadzenia inicjatyw edukacyjnych polegających na organizacji szkoleń, zajęć, kursów, warsztatów, które stanowiłyby odpowiedź na całość zapotrzebowań lokalnych społeczności w zakresie samorządności, których realizacja pozwoliła podnieść poziom świadomości i aktywności społecznej na obszarach wiejskich województwa podkarpackiego.

Program umożliwił powstanie przynajmniej jednej placówki „Uniwersytetu Samorządności” w każdym z 21 powiatów województwa podkarpackiego.

Uprawnionymi do ubiegania się o pomoc finansową ze środków Samorządu Województwa Podkarpackiego na realizację zadania wypisującego się w stworzoną koncepcję były wszystkie gminy wiejskie oraz gminy miejsko – wiejskie. Realizacja koncepcji „Uniwersytetu Samorządności” obejmowała wykonanie dwóch etapów:

I etap - inwestycyjny związany był z przygotowaniem niezbędnej infrastruktury na potrzeby przeprowadzania zakładanych form edukacyjnych, wykonany i rozliczony w 2019 r. Gminy realizowały zadania związane z ulepszeniem obiektu budowlanego (remont lub wyposażenie). Kwota pomocy finansowej dla gminy z przeznaczeniem na realizację zadania wynosiła do 50%, całkowitej wartości tego zadania i nie mogła przekroczyć 15 000,00 zł.

II etap - edukacyjny odbywał się w 2020 roku. Beneficjenci, którzy wyłonieni zostali w I etapie zobowiązani zostali do realizacji, co najmniej 4 inicjatyw edukacyjnych z wykorzystaniem stworzonej infrastruktury za pośrednictwem podmiotów szkolących. Samorząd Województwa w II etapie przeznaczył na dofinansowanie wniosku złożonego przez gminę kwotę do 75 % całkowitej wartości kosztów zadania, która nie mogła przekroczyć 15 000,00 zł. Pozostałe koszty potrzebne do zrealizowania inicjatyw ponosił samorząd gminny.

Prowadzone zajęcia dydaktyczne zgodnie z założeniami programowymi miały wpisywać się w określony zakres podzielony na bloki tematyczne zawierające bardziej szczegółowe zagadnienia według porządku:

- **blok historyczny** (obejmujący zagadnienia takie jak: historia regionu, gminy, miejscowości, ważne postaci, miejsca i wydarzenia. Znaczenie świadomości historycznej. Kulturowanie tradycji. Organizacja obchodów rocznic i jubileuszy. Znaczenie zabytków oraz troska o dziedzictwo narodowe),
- **blok samorządowo-obywatelski** (obejmujący zagadnienia takie jak: elementy prawa samorządu terytorialnego, formy demokracji bezpośredniej, budżet obywatelski, NGO, zagadnienia dotyczące prawa o stowarzyszeniach i działalności pożytku publicznego i wolontariatu),
- **blok ekologiczny** (obejmujący zagadnienia takie jak: ekologiczna produkcja rolnicza, produkty wysokiej jakości, jak uzyskać certyfikat ekologiczny, jak zarejestrować produkt tradycyjny, możliwości sprzedaży i dystrybucji produktów. Organizacje wspierające ekologiczną produkcję na terenie Podkarpacia),
- **blok etnograficzny** (obejmujący zagadnienia takie jak: tradycyjne stroje, tradycje kulinarne, tradycyjne zawody, zwyczaje wsi podkarpackiej, kultura niematerialna),
- **blok promocyjno-gospodarczy** (obejmujący zagadnienia takie jak: potencjał wsi i obszarów wiejskich, turystyka na obszarach wiejskich, jak promować „Małą Ojczyznę”. Współpraca środowisk lokalnych w zakresie promocji i rozwoju obszarów wiejskich. Stowarzyszenie prowadzące działalność gospodarczą),
- **blok zajęć praktycznych** (obejmujący: kursy pierwszej pomocy, warsztaty ratownictwa, pierwsza pomoc, elementy zarządzania kryzysowego).

Inicjatywy edukacyjne przeprowadzane były w formie: wykładów, seminariów, konferencji i warsztatów.

Oprócz obowiązkowych, darmowych inicjatyw, beneficjenci mieli za zdanie wykazać szkolenia, które organizowane były w placówce, a określone zostały we wniosku o pomoc finansową w 2019 r.

Główne założenia i funkcje jakie miał spełniać „Uniwersytet Samorządności” to:

- propagowanie idei samorządności wśród mieszkańców obszarów wiejskich województwa podkarpackiego,
- realizowanie inicjatyw mających podnieść poziom świadomości prawnej (głównie w zakresie prawa samorządu terytorialnego) społeczeństwa podkarpackich obszarów wiejskich,
- przygotowanie przedstawicieli społeczności wiejskich do realizacji funkcji społecznych (liderzy wiejscy, sołtysi, radni),
- poprawa komunikacji pomiędzy mieszkańcami obszarów wiejskich i instytucjami publicznymi, zminimalizowanie zjawiska wykluczenia cyfrowego,
- propagowanie idei zrzeszania się i partycypacji w realizacji zadań własnych gminy (stowarzyszenia na rzecz rozwoju wsi, formuła partnerstwa publiczno-społecznego oraz partnerstwa publiczno-prywatnego),
- przygotowanie liderów wiejskich oraz organizacji społecznych działających na obszarach wiejskich do tworzenia dokumentów programowych oraz pozyskiwania środków zewnętrznych,
- zapoznanie społeczności wiejskiej z możliwościami produkcji, rejestracji i promocji produktów lokalnych oraz lokalnego dziedzictwa materialnego,
- podnoszenie kompetencji i kwalifikacji członków grup i stowarzyszeń np. OSP,
- prezentacja dobrych praktyk,
- konsolidacja i integracja potencjałów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich,
- propagowanie postaw patriotycznych, tradycyjnych wartości, działania na rzecz rozwoju „Małych Ojczyzn”,
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

III. Uruchomienie Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020

Do Programu mogły przystąpić tylko i wyłącznie nowe sołectwa, które nie brały udziału w poprzedniej edycji (PPOW 2011-2016) oraz spełniły określone wymagania. Zgodnie z założeniami programowymi w 2019 r. Gminy zyskały możliwość zmiany miejscowości ubiegającej się o dofinansowanie z budżetu województwa. Warunkiem zmiany sołectwa było opracowanie Sołectkiej Strategii Rozwoju Wsi (SSRW) dla nowej miejscowości oraz podjęcie stosownych uchwał zebrania wiejskiego i uchwał rady gminy dotyczących przystąpienia do Programu oraz przyjęcia do realizacji SSRW.

Wykaz gmin i sołectw, które zgłosiły się do Programu w 2017 oraz zmieniły sołectwo w 2019 r.

	2017		2019
lp.	Nazwa gminy	Sołectwo zgłoszone w 2017	Sołectwo zmienione w 2019 r.
1	Baranów Sandomierski	Ślężaki	
2	Besko	Mymoń	
3	Bircza	Bircza	
4	Błazowa	Lecka	
5	Bojanów	Maziarnia	Kołodzieje
6	Borowa	Borowa	
7	Brzostek	Siedliska-Bogusz	
8	Brzozów	Przysietnica	
9	Chmielnik	Wola Rafałowska	
10	Chorkówka	Kobylany	Machnówka
11	Cieszanów	Stary Lubliniec	
12	Cmolas	Cmolas	
13	Czarna	Polana	Czarna Górna
14	Dębica	Pustków	Latoszyn
15	Dębowiec	Cieklin	Wola Dębowiecka
16	Dubiecko	Sielnica	
17	Dydnia	Jabłonka	Dydnia
18	Fredropol	Huwniki	
19	Frysztak	Cieszyna	
20	Gać	Dębów	
21	Głogów Małopolski	Wysoka Głogowska	
22	Gorzyce	Furmany	
23	Grodzisko Dolne	Wólka Grodziska	
24	Haczów	Malinówka	
25	Horyniec-Zdrój	Horyniec-Zdrój	Radruż
26	Hyżne	Wólka Hyżneńska	Brzezówka
27	Iwierzycy	Bystrzyca	Wiśniowa
28	Jarosław	Pełkinie	
29	Jasło	Szebnie	
30	Jaślicka	Wola Niżna	
31	Jawornik Polski	Zagórze	
32	Jedlicze	Chlebna	
33	Jeżowe	Zalesie	Jeżowe Podgórze
34	Kańczuga	Łopuszka Mała	
35	Kolbuszowa	Świerczów	Widelka
36	Kołaczyce	Nawsie Kołaczyckie	

37	Komańcza	Nowy Łupków	
38	Korczyn	Iskrzynia	
39	Krasiczyn	Prątkowce	Brylińce
40	Krasne	Palikówka	Strażów
41	Krzeszów	Kamionka Górna	Sigielki
42	Krzywcza	Skopów	
43	Kuryłówka	Kuryłówka	
44	Laszki	Wietlin	Bukowina
45	Lesko	Łukawica	Hoczew
46	Leżajsk	Przychojec	
47	Lubaczów	Tymce	Basznia Górna
48	Lubenia	Siedliska	Lubenia
49	Łańcut	Cierpisz	
50	Markowa	Husów	
51	Medyka	Hurko	
52	Miejsce Piastowe	Miejsce Piastowe	Wrocanka
53	Mielec	Rydzów	
54	Narol	Ruda Różaniecka	Kadłubiska
55	Nisko	Wolina	
56	Niwiska	Hucina	Leszcze
57	Nowa Dęba	Chmielów	
58	Nowa Sarzyna	Sarzyna	
59	Nowy Żmigród	Łężyny	Siedliska Żmigrodzkie
60	Olszanica	Zwierzyń	
61	Orły	Zadąbrowie	Olszynka
62	Pawłosiów	Kidałowice	
63	Pilzno	Łęki Dolne	
64	Pruchnik	Jodłówka Parcelacja	
65	Przeclaw	Biały Bór	
66	Przemyśl	Ujkowice	Wapowce
67	Przeworsk	Chałupki	Rozbórz
68	Radomyśl nad Sanem	Rzeczyca Długa	
69	Radymno	Skołoszów	
70	Raniżów	Wola Raniżowska	
71	Rokietnica	Czelatycy	
72	Ropczyce	Gnojnica Dolna	Lubzina
73	Roźwienica	Wola Roźwienicka	
74	Rymanów	Posada Górna	
75	Sanok	Wujskie	
76	Sędziszów Małopolski	Wolica Ługowa	Kłęczany
77	Sieniawa	Dybków	
78	Sokołów Małopolski	Nienadówka	

79	Solina	Wołkowyja	
80	Strzyżów	Wysoka Strzyżowska	
81	Stubno	Stubno	
82	Świlcza	Błędowa Zgłobieńska	
83	Tarnowiec	Łubno Szlacheckie	
84	Tryńcza	Głogowiec	Gniewczyna Tryniecka
85	Trzebownik	Jasionka	
86	Tuszów Narodowy	Grochowe I	
87	Tyczyn	Kielnarowa	
88	Ustrzyki Dolne	Ustjanowa Dolna	
89	Wadowice Górne	Izbiska	
90	Wiśniowa	Szufnarowa	
91	Wojaszówka	Ustrobna	
92	Zagórz	Mokre	
93	Zaklików	Stare Baraki	
94	Zaleszany	Zaleszany	
95	Zarszyn	Odrzechowa	Posada Zarszyńska
96	Zarzecze	Maćkówka	
97	Żurawica	Kosienice	
Razem:		97	29

IV. Działania realizowane w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w 2017 roku

1. Warsztaty szkoleniowe dotyczące naboru wniosków w 2017 roku

W kwietniu 2017 r. zorganizowano warsztaty szkoleniowe dla przedstawicieli samorządów (koordynatorów gminnych) oraz reprezentantów sołectw, które nie brały udziału w poprzedniej edycji Programu (PPOW 2011-2016), a zgłosiły chęć przystąpienia do PPOW 2017-2020. Nowi uczestnicy powołali Sołeckie Grupy Odnowy Wsi funkcjonujące w ramach Programu w danym sołectwie, reprezentowane przez przedstawicieli lokalnych społeczności. Podczas warsztatów uczestnicy zapoznali się m.in. z nowymi zasadami Programu oraz sposobem aplikowania o środki z budżetu województwa. Ponadto grupy odnowy wsi przeszły szkolenie dotyczące tworzenia Sołeckich Strategii Rozwoju Wsi. SSRW to dokumenty, w których określone są zasoby oraz potencjał miejscowości, przedstawiane są silne i mocne strony oraz program krótko i długoterminowy ze wskazaniem rodzaju i zakresu zadań planowanych do realizacji za pomocą Programu, środków z funduszu sołeckiego lub pochodzących ze źródeł zewnętrznych. Warsztaty trwały przez 10 dni, uczestniczyło w nich około 300 osób - przedstawicieli 92 Gmin.

2. Nabór wniosków na zadania realizowane w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017 – 2020 w 2017 roku

Na podstawie uchwały Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 287/5777/17 z dnia 28.03.2017 r. w sprawie Szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej z Budżetu Województwa Podkarpackiego w 2017 roku w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017 - 2020, ogłoszony został nabór wniosków o pomoc finansową, który trwał od **21 kwietnia do 12 maja 2017 r.** Wartość środków finansowych zabezpieczonych na realizację zadań dofinansowanych z budżetu województwa wynosiła **681 190,68 zł.** W ramach przeprowadzonego naboru do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie **wpłynęło 97 wniosków.** 96 przedłożonych aplikacji przeszło pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną, uzyskując liczbę punktów od 77 do 42. Jeden z Beneficjentów (Gmina Sokołów Małopolski) wycofał swój wniosek na etapie weryfikacji przedłożonych dokumentów. Po ocenie sporządzono listę rankingową, która została zatwierdzona Uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 315/6623/17 w dniu 13 czerwca 2017 r. Na liście wnioskowanych operacji znalazło się 96 wniosków. Łączna wartość kosztów całkowitych wynikających z zatwierdzonej listy operacji wyniosła **2 846 213, 96 zł,** z czego kwota pomocy to **946 778,05 zł.**

3. Zawarcie umów o dofinansowanie w 2017 roku

W dniu 26 czerwca 2017 r. Sejmik Województwa Podkarpackiego Uchwałą Nr XXXIX/685/17 udzielił pomocy finansowej dla **69** jednostek samorządu terytorialnego zgodnie z kolejnością wynikającą z listy rankingowej na łączną kwotę **681 190,68 zł.** Na przełomie lipca i sierpnia 2017 r. zostały podpisane umowy o dofinansowanie pomiędzy Samorządem Województwa, a reprezentantami gmin na realizację zadań. Jeden Beneficjent zrezygnował z realizacji zadania nie podpisując umowy w ramach Programu.

4. Rozliczenia z realizacji zadań w ramach PPOW 2014-2020 w 2017 roku

W wyniku zakończenia realizacji zadań wpłynęły łącznie 64 rozliczenia. Cztery gminy nie zrealizowały operacji i nie złożyły dokumentów uprawniających do refundacji kosztów. Pozytywnie zweryfikowano wszystkie **64 rozliczenia,** przeprowadzono sześć kontroli na miejscu (10% wszystkich projektów). Do 31 grudnia 2017 r. została wypłacona pomoc finansowa w postaci refundacji poniesionych kosztów w wysokości **626 300,29 zł.**

5. Konkurs „Piękna Wieś Podkarpacka 2017 r.”

Na podstawie Uchwały Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 330/7107/17 z dnia 17 sierpnia 2017 r. zrealizowany został Konkurs „Piękna Wieś Podkarpacka 2017”. Jego celem jest wspieranie rozwoju wsi poprzez pobudzanie aktywności gospodarczej, kształtowanie ładu przestrzennego oraz pielęgnowanie środowiska naturalnego. Konkurs to doskonały instrument i okazja do promowania i nagradzania tych sołectw, które szczególnie wyróżniają się w dziedzinie estetyki wsi. Zgłoszenia do konkursu przyjmowano do 8 września

2017 r. Uczestnictwo zgłosiło 20 gmin. Po weryfikacji wniosków do dalszego etapu zakwalifikowało się 10 sołectw na terenie, których przeprowadzono wizje lokalne. W skład komisji konkursowej weszło 5 przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego (dwóch reprezentantów Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, po jednej osobie z Departamentu Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego, Kancelarii Zarządu oraz Departamentu Promocji i Współpracy Gospodarczej). 18 listopada 2017 r. na konferencji połączonej z „II Podkarpackim Forum Obywatelskim” zostali przedstawieni zwycięzcy konkursu.

• **Laureaci konkursu:**

L.p.	GMINA, Miejscowość	Rezultaty:
1.	Gmina Tryńcza, Tryńcza	I MIEJSCE
2.	Gmina Niebylec, Konieczkowa	II MIEJSCE
3.	Gmina Świlcza, Trzciana	III MIEJSCE
4.	Gmina Jeżowe, Jeżowe	IV miejsce
5.	Gmina Frysztak, Frysztak	V miejsce
6.	Gmina Dębowiec, Dębowiec	VI miejsce
7.	Gmina Ropczyce, Łączki Kucharskie	VII miejsce
8.	Gmina Tyczyn, Hermanowa	VIII miejsce
9.	Gmina Wojaszówka, Ustrobna	IX miejsce
10.	Gmina Zagórz, Poraż	X miejsce

V. Działania realizowane w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w 2018 roku.

1. Spotkanie szkoleniowe dotyczące naboru wniosków w ramach PPOW w 2018 roku.

W dniu 9 marca 2018 roku w sali audytoryjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego przy w Rzeszowie odbyło się spotkanie szkoleniowe, związane z naborem wniosków o przyznanie pomocy z budżetu województwa w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w 2018 roku. Podczas spotkania omówiono m.in. zmiany w PPOW na 2018 r. oraz kwestię prawidłowego dokumentowania zrealizowanego zadania. W szkoleniu uczestniczyło ponad 100 osób - przedstawicieli 70 gmin.

2. Nabór wniosków w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017 – 2020 w 2018 roku.

Na podstawie uchwały Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 399/8402/18 z dnia 20.02.2018 r. w sprawie Szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej z Budżetu Województwa Podkarpackiego w 2018 roku w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020, ogłoszony został nabór wniosków o pomoc finansową, który trwał od **1 marca do 26 marca 2018 r.** Wartość środków finansowych zabezpieczonych na

realizację zadań dofinansowanych z budżetu województwa wynosiła **680 000,00 zł**. W ramach przeprowadzonego naboru do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie **wpłynęło 87 wniosków**.

Wszystkie z przedłożonych aplikacji przeszły pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną uzyskując liczbę punktów od 75 do 46. Po ocenie sporządzono listę rankingową, która została zatwierdzona Uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 430/8967/18 z dnia 15 maja 2018 r. Na liście znalazło się **87 wniosków**. Łączna wartość kosztów całkowitych wyniosła **2 540 037, 51 zł**, z czego kwota pomocy to **857 411,00 zł**.

3. Zawarcie umów o dofinansowanie w 2018 roku

W dniu 28 maja 2018 r. Sejmik Województwa Podkarpackiego Uchwałą Nr LIII/878/18 udzielił pomocy finansowej do wysokości dostępnych środków finansowych dla **68** jednostek samorządu terytorialnego zgodnie z kolejnością wynikającą z listy rankingowej na łączną kwotę **673 474,00 zł**.

Umowy z beneficjentami zostały zawarte w miesiącach lipiec/sierpień 2018 r.

Na etapie podpisywania umów o dofinansowanie dwóch beneficjentów odstąpiło od realizacji zadań. W związku z powyższym kolejną Uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego r. zatwierdzony został nowy wykaz operacji, w którym w miejsce gmin rezygnujących z przyznania pomocy, wpisane zostały dwie kolejne, najwyżej punktowane z listy rankingowej (Miasto i Gmina Kańczuga oraz Gmina Dębowiec).

4. Rozliczenia z realizacji zadań w ramach PPOW 2014-2020 w 2018 roku

W wyniku zakończenia realizacji zadań wpłynęły łącznie 64 rozliczenia. 11 beneficjentów za zgodą Zarządu Województwa zmieniło termin przedłożenia rozliczeń końcowych. Rozwiązano cztery umowy.

Pozytywnie zweryfikowano **64 rozliczenia**. Przeprowadzono siedem kontroli na miejscu (10% wszystkich projektów). Do 31 grudnia 2018 r. została wypłacona pomoc finansowa w postaci refundacji poniesionych kosztów w wysokości **629 379,57 zł**.

5. Konkurs „Piękna Wieś Podkarpacka 2018 r.”

W roku 2018 konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem. Do uczestnictwa w nim zgłosiło się 20 gmin. Po weryfikacji wniosków do dalszego etapu zakwalifikowało się 10 sołectw, na terenie, których przeprowadzono wizje lokalne. W skład komisji konkursowej weszło 5 przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego (dwóch reprezentantów Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, po jednej osobie z Departamentu Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego, Kancelarii Zarządu oraz Departamentu Promocji i Współpracy Gospodarczej). W dniu 7 grudnia 2018 r. na konferencji połączonej z „Międzynarodowymi targami produktów i żywności wysokiej jakości Ekolgała” zostali przedstawieni zwycięzcy konkursu.

• Laureaci konkursu:

L.p.	GMINA, Miejscowość	Rezultaty:
------	--------------------	------------

1.	ŚWILCZA, Bratkowice	I MIEJSCE
2.	TRYNCZA, Gniewczyzna Łańcucka	II MIEJSCE
3.	ŻYRAKÓW, Korzeniów	III MIEJSCE
4.	JAWORNIK POLSKI, Hadle Szklarskie	IV miejsce
5.	ROKIETNICA, Rokietnica	V miejsce
6.	ROPCZYCE, Lubzina	VI miejsce
7.	BOJANÓW, Stany	VII miejsce
8.	TRZEBOWNISKO, Jasionka	VIII miejsce
8.	RANIŻÓW, Wola Raniżowska	IX miejsce
10.	OSIEK JASIELSKI, Osiek Jasielski	X miejsce

VI. Działania realizowane w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w 2019 roku

1. Warsztaty „Planowanie w procesie odnowy wsi” w ramach PPOW 2017-2020 w 2019 r.

W dniach 5, 7 oraz 8 lutego 2019 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego odbyły się warsztaty „Planowanie w procesie odnowy wsi” zorganizowane w ramach realizacji Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w województwie podkarpackim. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele gmin które, były uczestnikami PPOW 2017-2020 oraz skorzystały z możliwości zmiany sołectwa ubiegającego się o dofinansowanie w ramach Programu w 2019 r. Warsztaty to element cyklu szkoleniowo-aktywizującego, kluczowego dla powodzenia procesu odnowy miejscowości. Podczas spotkania gminni koordynatorzy oraz grupy odnowy wsi otrzymały wskazówki dotyczące opracowania Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi (SSRW). Ponadto omówione zostały kwestie związane z zasadami aplikowania o środki z budżetu województwa w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w 2019 roku.

2. Nabór wniosków na zadania realizowane w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017 – 2020 w 2019 roku

Zgodnie z zapisami programowymi w 2019 r. beneficjenci, którzy zgłosili się do PPOW w 2017 r. zyskali możliwość zmiany sołectwa ubiegającego się o dofinansowanie. W związku, z tym 29 gmin wyraziło wolę zmiany miejscowości ubiegającej się o dofinansowanie (wykaz gmin i sołectw będących uczestnikami Programu pkt.III).

Na podstawie uchwały Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 22.01.2019 r. w sprawie Szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej z Budżetu Województwa Podkarpackiego w 2017 roku w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017 - 2020, ogłoszony został nabór wniosków o pomoc finansową, który trwał od **1 lutego do 8 marca 2019 r.** Wartość środków

finansowych zabezpieczonych na realizację zadań dofinansowanych z budżetu województwa wynosiła **691 000,00 zł**.

W ramach przeprowadzonego naboru do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie **wpłynęło 78 wniosków**.

77 przedłożonych aplikacji przeszło pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną, uzyskując liczbę punktów od 77 do 49. Jeden z wniosków został odrzucony na etapie weryfikacji, z uwagi na braki formalne.

Po ocenie sporządzono listę rankingową, która została zatwierdzona Uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 44/1116/19 w dniu 14 maja 2019 r. Na liście operacji znalazło się 77 wniosków.

Łączna wartość kosztów całkowitych dla zatwierdzonych zadań wyniosła **2 408 230,84 zł**, z czego kwota pomocy to **767 695,00 zł**.

3. Zawarcie umów o dofinansowanie w 2019 roku

W dniu 27 maja 2019 r. Sejmik Województwa Podkarpackiego Uchwałą Nr VIII/127/19 udzielił pomocy finansowej do wysokości dostępnych środków finansowych dla **69** jednostek samorządu terytorialnego zgodnie z kolejnością wynikającą z listy rankingowej, na łączną kwotę **687 795,00 zł**. W wyniku oszczędności (w kwocie w wysokości **67 532,00 zł**) uzyskanych w ramach realizacji naboru wniosków o dofinansowanie na I etap koncepcji „Uniwersytetu Samorządności” w zakresie Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020, zaistniała możliwość dofinansowania kolejnych gmin znajdujących się poza listą operacji zatwierdzonych do dofinansowania. W dniu 24 czerwca Sejmik Województwa Podkarpackiego Uchwałą Nr IX/149/2019 przyjął zmianę uchwały i udzielił pomocy dla 7 następnych zadań z listy rankingowej.

Łącznie dofinansowaniem w ramach PPOW 2017-2020 objęto **76 gmin**, które znalazły się na liście rankingowej jako najwyżej punktowane na łączną kwotę pomocy wynoszącą **757 695,00 zł**.

Na przełomie lipca i sierpnia 2019 r. zostały podpisane umowy o dofinansowanie. Jeden z Beneficjentów (Gmina Radomyśl nad Sanem) zrezygnował z realizacji zadania, odstępując od zawartej umowy.

4. Rozliczenia z realizacji zadań w ramach PPOW 2014-2020 w 2019 roku

Łącznie w wyniku zakończenia realizacji zadań wpłynęło **75 rozliczeń**. 13 beneficjentów zmieniło termin przedłożenia rozliczeń końcowych.

Pozytywnie zweryfikowano **75 rozliczeń**. Przeprowadzono siedem kontroli na miejscu (10% wszystkich projektów). Do 31 grudnia 2019 r. została wypłacona pomoc finansowa w postaci refundacji poniesionych kosztów w wysokości **745 572,88 zł**.

5. Konkurs „Piękna Wieś Podkarpacka 2019 r.”

W 2019 r. zrealizowano kolejną edycję konkursu Piękna Wieś Podkarpacka. Do uczestnictwa w konkursie zgłosiło się 19 miejscowości. Po weryfikacji wniosków, na podstawie nadesłanych prezentacji do dalszego etapu zakwalifikowało się 10 sołectw, na terenie, których na przełomie września i października przeprowadzono wizje lokalne. W skład komisji konkursowej weszło 5 przedstawicieli Urzędu

Marszałkowskiego (dwóch reprezentantów Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, po jednej osobie z Departamentu Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego, Kancelarii Zarządu oraz Departamentu Promocji, Turystyki i Współpracy Gospodarczej). Na podstawie przeprowadzonych wizji lokalnych Komisja dokonała oceny i wyłoniła laureatów konkursu. Uroczyste rozstrzygnięcie odbyło się 6 grudnia 2019 r. w G2A Arena Centrum Wystawienniczo – Kongresowym Województwa Podkarpackiego w Jasionce k. Rzeszowa. Wydarzenie odbyło się podczas „Międzynarodowych targów produktów i żywności wysokiej jakości Ekolgała”.

• **Laureaci konkursu:**

L.p.	GMINA, Miejscowość	Rezultaty:
1.	Tyczyn, Hermanowa	I MIEJSCE
2.	Łańcut, Handzlówka	II MIEJSCE
3.	Majdan Królewski, Huta Komorowska	III MIEJSCE
4.	Tryńcza, Gorzyce	IV miejsce
5.	Boguchwała, Niechobrz	V miejsce
6.	Świlcza, Świlcza	VI miejsce
7.	Rymanów, Puławy	VII miejsce
8.	Kołaczyce, Bieździedza	VIII miejsce
8.	Rokietnica, Tuligłowy	IX miejsce
10.	Ustrzyki Dolne, Ustjanowa Górna	X miejsce

VII. Działania realizowane w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w 2020 roku

1. Konsultacje w ramach PPOW 2017-2020 w 2020 r.

W 2020 roku konsultacje szkoleniowe związane z uruchomieniem naboru wniosków na realizację zadań w ramach SSRW odbywały się zdalnie z wykorzystaniem środków łączności elektronicznej i telekomunikacyjnej poprzez kontakt z pracownikami Departamentu. Ponadto najważniejsze informacje dotyczące Programu i zasad aplikowania o pomoc z budżetu województwa na bieżąco były publikowane na stronie internetowej poświęconej odnowie wsi tj. www.odnowawsi.podkarpackie.pl.

2. Nabór wniosków na zadania

Zgodnie z zapisami programowymi w 2020 r. beneficjenci mogli ubiegać się o dofinansowanie zadań w ramach SSRW na sołectwo zgłoszone do Programu w 2017 r. lub zmienione w 2019 r. (wykaz gmin i sołectw będących uczestnikami Programu pkt.III).

Na podstawie uchwały Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 28.01.2020 r. w sprawie Szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej z Budżetu Województwa Podkarpackiego w 2020 roku w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017 - 2020, ogłoszony został nabór wniosków o pomoc finansową, który trwał od **3 lutego do 6 marca 2020 r.** Wartość środków finansowych zabezpieczonych na realizację zadań dofinansowanych z budżetu

województwa wynosiła **772 280,00 zł**. W ramach przeprowadzonego naboru do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie **wpłynęło 71 wniosków**.

Wszystkie z przedłożonych aplikacji przeszły pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną, uzyskując od 75 do 50 punktów.

Po ocenie sporządzono listę rankingową, która została zatwierdzona Uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 150/3338/20 w dniu 5 maja 2020 r. Na liście operacji znalazło się 71 inwestycji realizowanych w ramach SSRW.

Łączna wartość kosztów całkowitych dla zatwierdzonych zadań wyniosła **2 148 717,83 zł**, z czego kwota pomocy to **704 826,00 zł**.

3. Zawarcie umów o dofinansowanie w 2020 roku

W dniu 25 maja 2020 r. Sejmik Województwa Podkarpackiego Uchwałą Nr XXIII/375/20 udzielił pomocy finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego zgodnie z kolejnością wynikającą z listy rankingowej na łączną kwotę **704 826,00 zł**.

Kolejnym etapem w realizacji Programu było zawieranie umów o dofinansowanie (czerwiec/lipiec) w systemie korespondencyjnym, pomiędzy Zarządem Województwa, a beneficjentami pomocy.

Jeden z beneficjentów odstąpił od realizacji swojego zadania (gmina Krasne).

Druga z umów została rozwiązana na wniosek beneficjenta (Gmina Raniszów). Ostatecznie jednostki samorządu terytorialnego realizowały 69 zadań na łączną kwotę pomocy **694 826,00 zł**.

4. Rozliczenia z realizacji zadań w ramach PPOW 2014-2020 w 2020 roku

W wyniku zakończenia realizacji zadań wpłynęło **69 rozliczeń**. 18 beneficjentów zmieniło termin przedłożenia rozliczeń końcowych.

Pozytywnie zweryfikowane zostały wszystkie z przedłożonych przez gminy dokumentacji. Przeprowadzono siedem kontroli na miejscu (10% wszystkich projektów). Do 31 grudnia 2020 r. została wypłacona pomoc finansowa w postaci refundacji poniesionych kosztów w wysokości **677 446,00 zł**, z czego koszty całkowite wniosły **2 050 761,48 zł**.

5. Konkurs „Piękna Wieś Podkarpacka 2020 r.”

W 2020 r. zrealizowano kolejną edycję konkursu Piękna Wieś Podkarpacka. Do uczestnictwa w inicjatywie zgłoszonych zostało **31 miejscowości**. Ubiegłoroczna IX edycja konkursu została dostosowana do panującej sytuacji związanej z pandemią i odbywała się w jednym etapie. Powołana komisja konkursowa, działając w oparciu o kryteria ocen zawartych w Regulaminie konkursu dokonała punktacji i wyłoniła zwycięzcę oraz zdobywców pozostałych miejsc na podstawie weryfikacji nadesłanych prezentacji multimedialnych oraz dokumentacji opisowych (nie dokonywano wizji lokalnych). W skład komisji konkursowej weszło 6 przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego (dwóch reprezentantów Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, po jednej osobie z Departamentu Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego, Kancelarii Zarządu, Departamentu Promocji, Turystyki i Współpracy Gospodarczej, oraz

Departamentu Rolnictwa, Geodezji i Gospodarki Mieniem). Rozstrzygnięcie odbyło się w dniu 28 grudnia 2020 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie. Nagrodami rzeczowymi oraz pamiątkowymi statuetkami i dyplomami uhonorowane zostały miejscowości, które uplasowały się w pierwszej dziesiątce konkursu.

• **Laureaci konkursu:**

L.p.	GMINA, Miejscowość	Rezultaty:
1.	Ruda Różaniecka z gminy Narol	I MIEJSCE
2.	Bircza z gminy Bircza	II MIEJSCE
3.	Cierpisz z gminy Łańcut	III MIEJSCE
4.	Krościenko Wyżne z gminy Krościenko Wyżne	IV miejsce
5.	Łopuszka Mała z gminy Kańczuga	V miejsce
6.	Futoma z gminy Błażowa	VI miejsce
7.	Sarnów z gminy Tuszów Narodowy	VII miejsce
8.	Nosówka z gminy Boguchwała	VIII miejsce
8.	Nagoszyn z gminy Żyraków	IX miejsce
10.	Radruż z gminy Horyniec-Zdrój	X miejsce

VIII. Uruchomienie Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w ramach koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”.

Po konsultacjach społecznych decyzją Zarządu Województwa Podkarpackiego Uchwałą Nr 32/857/19 z dnia 27 marca 2019 roku PPOW 2017-2020 został rozszerzony o nową koncepcję „Uniwersytet Samorządności”.

IX. Działania w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w 2019 roku na realizację I etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”

1. Spotkanie szkoleniowe dotyczące naboru wniosków w ramach PPOW na realizację I etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”

30 kwietnia 2019 r. w sali audytoryjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie odbyło się spotkanie informacyjno-szkoleniowe dotyczące uruchomienia nowej Inicjatywy pn. „Uniwersytet Samorządności” w ramach funkcjonującego już Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020. W szkoleniu wzięli udział przedstawiciele gmin i różnych organizacji z terenu województwa podkarpackiego zainteresowanych udziałem w przedsięwzięciu.

2. Nabór wniosków na realizację I etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności” w ramach PPOW 2017-2020

Na podstawie uchwały Zarząd Województwa Podkarpackiego Nr 36/942/19 z dnia 9 kwietnia 2019 r. w sprawie Szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej z Budżetu Województwa Podkarpackiego

w 2019 roku w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 na realizację I etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”, został ogłoszony termin naboru wniosków o pomoc finansową, który trwał **od 15 kwietnia do 10 maja 2019 r.** Wysokość środków finansowych przeznaczonych na dofinansowanie zadań w ramach PPOW w 2019 r. na realizację I etapu Inicjatywy wynosiła 300 000,00 zł. W ramach naboru **27 gmin z 16 powiatów** z województwa złożyło wnioski o przyznanie pomocy. Po przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej sporządzono szczegółowe listy rankingowe, na których znaleźli się wszyscy Wnioskodawcy, uzyskując liczbę punktów od 91 do 47. Na podstawie szczegółowych list rankingowych opracowanych dla każdego powiatu, została przygotowana lista rankingowa obejmująca zestawienie **16 Gmin**, które uzyskały najwyższą ilość punktów (najlepiej punktowane gminy z 16 powiatów, które przedłożyły wnioski o przyznanie pomocy). W dniu 13 czerwca 2019 roku Zarząd Województwa Podkarpackiego przyjął Uchwałę Nr 53/1321/19 w sprawie zatwierdzenia szczegółowych list rankingowych wniosków złożonych w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 na realizację I etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności” oraz Uchwałę Nr 53/1322/19 w sprawie zatwierdzenia listy rankingowej wniosków złożonych w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 na realizację I etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”. W wyniku rozstrzygniętego naboru zostało wybranych 16 beneficjentów, którzy mają zyskać odpowiednią infrastrukturę do przeprowadzania inicjatywy edukacyjnych w swoich powiatach.

Wykaz gmin z terenu województwa realizujących koncepcję pn. „Uniwersytet Samorządności” w ramach PPOW 2017-2020			
Ip.	Powiat	Nazwa jednostki samorządu terytorialnego	Miejscowość
1	lubaczowski	Gmina Horyniec-Zdrój	Horyniec-Zdrój
2	ropczycko-sędziszowski	Gmina Sędziszów Małopolski	Sędziszów Małopolski
3	przeworski	Gmina Kańczuga	Kańczuga
4	rzeszowski	Gmina Krasne	Palikówka
5	łańcucki	Gmina Łańcut	Wysoka
6	dębicki	Gmina Żyraków	Straszcina
7	mielecki	Gmina Przecław	Przecław
8	leski	Gmina Lesko	Glinne
9	stalowowolski	Gmina Pysznica	Jastkowice
10	brzozowski	Gmina Domaradz	Domaradz
11	przemyski	Gmina Bircza	Bircza
12	bieszczadzki	Gmina Ustrzyki Dolne	Ustjanowa Dolna
13	tarnobrzeski	Gmina Baranów Sandomierski	Baranów Sandomierski
14	leżajski	Gmina Kuryłówka	Kuryłówka
15	sanocki	Gmina Sanok	Wujskie

3. Zawarcie umów o dofinansowanie w 2019 roku na realizację I etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”

W dniu 24 czerwca 2019 r. Sejmik Województwa Podkarpackiego podjął Uchwałę Nr IX/148/19 w sprawie udzielenia pomocy finansowej w ramach „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020” na realizację I etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”. Decyzją radnych pomoc z budżetu województwa została przyznana **16 gminom**, które uzyskały najwyższą ilość punktów (najlepiej punktowane gminy z 16 aplikujących powiatów na podstawie listy rankingowej). Kwota pomocy dla przedłożonych **16 wniosków** wyniosła **232 468,00 zł**, z czego koszty całkowite to **510 854,72 zł**. W dniu 17 lipca br. zostały podpisane umowy o dofinansowanie pomiędzy Samorządem Województwa, a reprezentantami gmin, na utworzenie 16 placówek edukacyjnych w powiatach.

4. Rozliczenia z realizacji zadań w 2019 roku w zakresie I etapu „Uniwersytet Samorządności”

Ostatecznie do 31 grudnia 2019 r. pozytywnie zweryfikowano **16 rozliczeń**. Przeprowadzono trzy kontrole na miejscu (20% wszystkich projektów). 4 gminy zawnioskowały o zmianę terminu rozliczeń końcowych. Do 31 grudnia 2019 r. została wypłacona pomoc finansowa w postaci refundacji poniesionych kosztów w wysokości **225 057,00 zł**.

X. Działania w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 w 2020 roku na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”

1. Konsultacje dotyczące naboru wniosków w ramach PPOW na realizację I etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”

W dniu 6 marca 2020 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego odbyło się spotkanie szkoleniowe, na którym omówione zostały szczegóły dotyczące prawidłowej realizacji inicjatyw edukacyjnych w ramach II etapu koncepcji „Uniwersytet Samorządności”. Ponadto poruszano kwestie dotyczące dokumentów aplikacyjnych i wymaganych załączników do wniosku o pomoc finansową. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele 16 gmin zaangażowanych w realizację Inicjatywy. Konsultacje i doradztwo dotyczące wdrożenia II etapu Inicjatywy odbywały się również zdalnie poprzez kontakt telefoniczny z pracownikami Departamentu oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Ponadto najważniejsze informacje dotyczące Programu i zasad aplikowania o pomoc z budżetu województwa publikowane były na stronie internetowej poświęconej odnowie wsi tj. www.odnowawsi.podkarpackie.pl.

2. Nabór wniosków na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności” w ramach PPOW 2017-2020

Na podstawie uchwały Zarząd Województwa Podkarpackiego Nr 126/2928/20 z dnia 25 lutego 2020 r. w sprawie Szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej z Budżetu Województwa Podkarpackiego w 2020 r. w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”, został ogłoszony termin naboru wniosków o pomoc finansową, który trwał **od 2 marca do 9 kwietnia 2020 r.** (termin wydłużony stosowną Uchwałą Zarządu Województwa). Wysokość środków finansowych przeznaczonych na dofinansowanie zadań w ramach PPOW na 2020 r. na realizację II etapu Inicjatywy wynosiła **240 000,00 zł**. O dofinansowanie do realizacji inicjatyw edukacyjnych w 2020 r. mogli się ubiegać wyłącznie Beneficjenci, którzy wyłonieni zostali w I etapie w 2019 r. (Wykaz gmin z terenu województwa realizujących koncepcję pn. „Uniwersytet Samorządności” w ramach PPOW 2017-2020 przedstawia tabela w punkcie IX).

W ramach naboru uprawnione gminy z 16 powiatów województwa złożyły wnioski o przyznanie pomocy na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytet Samorządności”. Po przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej sporządzono listę rankingową, na której znaleźli się wszyscy Wnioskodawcy. Łączna kwota pomocy dla przedłożonych aplikacji wyniosła **210 526,00 zł**, z czego koszty całkowite stanowią wartość **289 513,08 zł**.

W dniu 12 maja 2020 roku Zarząd Województwa Podkarpackiego przyjął Uchwałę Nr 152/3373/20 w sprawie zatwierdzenia listy rankingowej wniosków złożonych w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020 na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytet Samorządności”. W ramach dofinansowania jednostki samorządu terytorialnego otrzymały środki finansowe na wykonanie zadań polegających na zorganizowaniu co najmniej 4 bezpłatnych inicjatyw edukacyjnych w swoich powiatach.

3. Zawarcie umów o dofinansowanie w 2020 roku na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytet Samorządności”

W dniu 25 maja 2020 r. Sejmik Województwa Podkarpackiego podjął Uchwałę Nr XXIII/376/20 w sprawie udzielenia pomocy finansowej w ramach „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020” na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności”. Decyzją radnych pomoc z budżetu województwa została przyznana **16 uprawnionym gminom**, wybranym w trybie konkursowym w poprzednim roku.

Kwota pomocy dla przedłożonych **16 wniosków** na realizację I etapu koncepcji „Uniwersytetu Samorządności” wynosiła **210 526,00 zł**, z czego koszty całkowite to **289 513,08 zł**.

Kolejnym etapem w realizacji Inicjatywy było zawieranie umów o dofinansowanie w systemie korespondencyjnym, pomiędzy Zarządem Województwa, a beneficjentami pomocy.

Umowy z gminami zostały zawarte w miesiącu lipcu 2020 r.

4. Rozliczenia z realizacji zadań w 2020 roku w zakresie II etapu Inicjatywy „Uniwersytet Samorządności” w ramach PPOW 2017-2020

Ostatecznie do 31 grudnia 2020 r. pozytywnie zweryfikowano **16 rozliczeń**. Przeprowadzono cztery kontrole na miejscu (20% wszystkich projektów). Do końca roku została wypłacona pomoc finansowa w postaci refundacji poniesionych kosztów w wysokości **195 717,00 zł**, z czego koszty całkowite wniosły **267 244,05 zł**.

XI. Wybrane efekty rzeczowe zrealizowane w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020

1. W zakresie realizacji zadań w ramach Sołeckich Strategii Rozwoju Wsi:

- Podsumowanie **kierunków działań** wpisujących się w Strategię Rozwoju Województwa Podkarpackiego, na podstawie zadań zrealizowanych w oparciu o SSRW przedstawia się następująco:

Lp.	Kierunki działań	2017	2018	2019	2020
1.	Aktywizacja lokalnych społeczności ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości	2	1	2	1
2.	Integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej służąca zaspokajaniu potrzeb społecznych i kulturalnych w procesie odnowy wsi	53	57	63	54
3.	Modernizacja przestrzeni wiejskiej	9	6	10	14
Razem:		64	64	75	69

- **Podkarpacki Program Odnowy Wsi 2017-2020** wdrażany był przez **97 gmin** z terenu województwa podkarpackiego, które zgłosiły **127 sołectw** gdzie utworzono Sołeckie Strategie Rozwoju Wsi. W ramach przeprowadzanych cyklicznie naborów **272** zadania otrzymało pomoc finansową, dzięki której udało się m. in. stworzyć ogólnodostępną infrastrukturę, miejsca wypoczynku, place zabaw, skwery i boiska sportowe. Powstała także mała architektura, w tym obiekty sprzyjające turystyce i rekreacji. Wyposażane były budynki pełniące funkcje kulturalne i integracyjne.
- **Praca własna mieszkańców** - realizując zadania w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi mieszkańcy przepracowali nieodpłatnie na rzecz swoich miejscowości **10 620**, godzin. Był to istotny element Programu, ponieważ wzmacnia poczucie wspólnoty wśród mieszkańców, którzy są inicjatorami i wykonawcami realizowanych zadań.
- **Partnerstwo** – w realizację zadań zaangażowani byli partnerzy. Łącznie w poszczególnych latach realizacji Programu w projektach wzięło udział – **907**

Partnerów. Współpraca wszystkich organizacji działających na wsi ożywiła życie wspólnotowe, poczucie więzi i odpowiedzialności za miejscowość.

Lp.	Rodzaj działania:	2017	2018	2019	2020	Razem:
1.	Praca własna (godziny):	2 893	2 491	2 733	2 503	10 620 godzin
2.	Partnerstwo (liczba Partnerów):	245	208	214	213	907 Partnerów

- **Promocja Programu** - przy realizacji zadań dofinansowanych z Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi w latach 2017-2020 beneficjenci prowadzili również działania informacyjne i promocyjne na rzecz Programu poprzez m.in.:
 - zamieszczenie informacji w serwisach internetowych gminnych o Programie,
 - opublikowanie artykułów w lokalnej prasie dotyczących realizacji zadań z PPOW,
 - zorganizowanie wydarzeń, podczas których odbywała się promocja, gdzie uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z efektami Programu,
 - umieszczenie tablic (plakatów) informacyjnych bezpośrednio przy zrealizowanym zadaniu.

2. W zakresie realizacji koncepcji „Uniwersytet Samorządności”:

- Wymiernym efektem realizacji Inicjatywy było utworzenie placówek „Uniwersytetu Samorządności” w **16 powiatach** województwa podkarpackiego. Wsparcie z budżetu województwa w I etapie realizacji koncepcji pozwoliło na dofinansowanie zadań inwestycyjnych polegających na drobnym remoncie lub zakupie wyposażenia do już istniejących i funkcjonujących obiektów, pełniących funkcje kulturalne, społeczne, czy edukacyjne. Łącznie unowocześnionych dla potrzeb dydaktycznych zostało 16 świetlic wiejskich, domów kultury, budynków OSP.
- W ramach realizacji koncepcji „Uniwersytet Samorządności” w II etapie beneficjenci zostali zobowiązani do przeprowadzenia co najmniej 4 inicjatyw edukacyjnych wpisujących się w bloki tematyczne określone w Programie. Inicjatywy edukacyjne prowadzone były w formie: **wykładów, seminariów, konferencji i warsztatów.**

Tabela monitorująca liczbę i formę przeprowadzonych inicjatyw edukacyjnych:

lp.	Formy zajęć	Liczba inicjatyw	% Wskaźnik
1	Warsztaty	40	58,82

2	Wykłady	17	25,00
3	Seminaria	7	10,29
4	Konferencje	4	5,88
		68	100,00

- Szkolenia i zajęcia dydaktyczne przeprowadzone przez beneficjentów w zakresie inicjatyw edukacyjnych w ramach koncepcji „Uniwersytet Samorządności” wpisywały się w następujące bloki tematyczne określone zgodnie z zasadami programowymi:

Tabela monitorująca bloki tematyczne w ramach inicjatyw edukacyjnych na podstawie rozliczeń z realizacji zadań:

lp.	Bloki tematyczne	Liczba Inicjatyw	% Wskaźniki
a)	samorządowo-obywatelski	20	29,41
b)	zajęć praktycznych	20	29,41
c)	ekologiczny	13	19,12
d)	etnograficzny	10	14,71
e)	promocyjno-gospodarczy	4	5,88
f)	historyczny	1	1,47
		68	100,00

- Głównym efektem realizacji koncepcji „Uniwersytet Samorządności” było wykonanie **68 inicjatyw edukacyjnych**, zgodnie z założeniami, jakie zostały określone przez beneficjentów we wnioskach o przyznanie pomocy. Łącznie w zajęciach dydaktycznych finansowanych ze środków samorządu organizowanych w zakresie Inicjatywy, wzięło udział **2 184** mieszkańców obszarów wiejskich Podkarpacia.
- W zajęciach dydaktycznych organizowanych w placówce, gdzie mieści się „Uniwersytet Samorządności”, innych niż współfinansowane ze środków samorządu województwa, które miały charakter stały lub odbywały się nie rzadziej niż raz na kwartał w 2020 r., uczestniczyło **2 792** mieszkańców obszarów wiejskich województwa.

XII. W roku 2021 zaplanowano:

1. Uruchomienie po raz trzeci **Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025**. W tym celu zostało przeprowadzone badanie ankietowe adresowane do gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. Informacje pozyskane w ramach ankiet będą wykorzystane do utworzenia nowego programu odnowy wsi, który zostanie poddany konsultacjom społecznym. W następnej kolejności

stosowną uchwałą Zarząd Województwa Podkarpackiego określi zasady i wartość kwoty pomocy finansowej z budżetu województwa na realizację zadań w ramach Sołeckich Strategii Rozwoju Wsi.

2. Wdrożenie kontynuacji koncepcji „**Uniwersytet Samorządności**” w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025. Zasady i wartość kwoty pomocy finansowej z budżetu województwa na realizację Inicjatywy zostaną określone stosowną uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego.

Podsumowanie PPOW 2017 - 2020:

Lata/ działania	Liczba Beneficjen tów (złożonych wniosków)	Kwota pomocy wg złożonych wniosków (wnioskowana)	Liczba Beneficjentó w którzy otrzymali pomoc finansową	Kwota pomocy wg podpisanych umów	Liczba Beneficjentów którym wypłacona została kwota pomocy	Kwota pomocy wg rozliczeń (wypłacona)
2017 SSRW	96	946 778,05	69	681 190,68	64	626 300,29
2018 SSRW	87	857 411,00	68	673 474,00	64	629 379,57
2019 SSRW	77	767 695,00	76	757 695,00	75	745 572,88
2019 US	27	394 918,00	16	232 468,00	16	225 057,00
2020 SSRW	71	704 826,00	71	694 826,00	69	677 446,00
2020 US	16	210 526,00	16	210 526,00	16	195 717,00
Razem:	374	3 882 154,05	316	3 250 179,68	304	3 099 472,74